

НАСТИЧ Хрестина Юріївна,
завідувач відділу культурно-
просвітницької роботи Наукової бібліотеки
ДВНЗ “Ужгородський
національний університет”

СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА FACEBOOK В РОБОТІ НАУКОВОЇ БІБЛОТЕКИ

УДК 027.7(477.87) : 004.773.6+316.422.7

У статті розкривається питання про те, яку роль в Науковій бібліотеці Ужгородського національного університету відіграє світова Інтернет-мережа Facebook, яка є електронною інновацією ужнівської книгозбірні.

Ключові слова: Facebook, Наукова бібліотека Ужгородського національного університету, глобальна соціальна мережа, бібліотечні інновації, бібліотека у соціальних мережах.

Перед Науковою бібліотекою Ужгородського національного університету постало завдання – розгорнути свою просвітницьку функцію в новому варіанті і в ширших масштабах.

Реалії сучасного життя спонукають бібліотеки до постійного пошуку нових форм і технологій роботи з користувачами, вимагають бути націленими на якісні зміни відповідно до їх нагальних потреб. Шукач інформації дедалі більше хоче отримати від бібліотеки узагальнену, комплексну, аналітичну продукцію.

Новим у роботі бібліотек є використання соціальних мереж.

Соціальні мережі використовуються для:

- популяризації бібліотеки та формування її позитивного іміджу; рекламування бібліотечних ресурсів, послуг і сервісів, нових надходжень, віртуальних виставок; анонсування заходів;

- залучення ширшої аудиторії користувачів, спілкування з ними; просування книги і читання в суспільстві; звітування перед громадськістю про свою роботу;

- сприяння розширенню професійних контактів; спілкування у фахових групах; оперативного обміну досвідом із колегами; вивчення досвіду роботи інших бібліотек, поширення інформації серед бібліотекарів; проведення онлайн-опитувань (і серед користувачів, і серед бібліотекарів); функціонування віртуальної довідкової служби;

- участі в інтернет-проектах з метою стимулювання соціокультурного партнерства [3, с.12-13].

Серед соціальних мереж, в яких представлені університетські бібліотеки, найбільше популярності набула соціальна мережа Facebook [4, с. 13].

В умовах переходу до інформаційного суспільства формуються нові вимоги, що визначають тенденції розвитку бібліотечної установи як соціального інституту. Тому вагоме місце посідає створення власних мультимедійних засобів: рекламних роликів, презентацій інформаційного характеру, навчальних програм, які можуть поширюватися на сторінці Facebook.

Сторінка Наукової бібліотеки на Facebook являє собою канал, з якого користувачі Інтернету можуть отримати інформацію, що їх цікавить. Саме тут надається можливість коментувати, оцінювати, отримувати інформацію, зосереджувати свою увагу на маркетинговій діяльності, зокрема на висвітленні соціокультурної роботи бібліотеки, на бібліотечних новинах, анонсах подій.

Facebook – глобальна соціальна мережа, якою користуються люди всього світу. Інтернет сколихнув колектив Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету і започаткував її нове представлення в світовому просторі. Щоб бути відомими та “рекламувати” свою роботу, потрібно вміти правильно та з цікавістю користуватись Інтернет-мережею.

На даний час, у XXI столітті, читачі в бібліотеці можуть бути не тільки “справжні”, але й віртуальні. Як саме?

Для того, щоб зацікавити віртуальних користувачів, потрібно створювати виключно правдиві, точні, незвичні матеріали. Щоб добитись хорошого результату у формуванні матеріалу для Facebook,

були долучені працівники Наукової бібліотеки та її структурних підрозділів – філіалів, відділів, секторів. Усі роздумували над новими інноваціями і бібліотечними цікавинками на сайті Facebook. Кожен висував свої найкращі “діаманти” відділу: зустрічі з королями сусідніх держав, проведення різних важливих конференцій, виставки рідкісних книг (кінця XVIII – першої половини XIX століття), велика колекція книг-мініатюр і ще багато цікавого. Саме такими різними цікавинками через соціальну мережу розширено діапазон пропагування фондів книгозбірні, що суттєво відобразилось не лише в зацікавленості віртуальних відвідувачів, а й вплинуло на відвідуваність нашої бібліотеки.

Здається, написати текст, сфотографувати готову книжкову виставку – взагалі не проблема, але це далеко не так. Щоб викласти пізнавальний матеріал, який буде відповідати статусу нашої книгозбірні, потрібно ретельно продумати правильність та влучність тексту, через який потрібно донести думку до користувача. Також велику роль відіграють фото до текстового матеріалу. Наприклад, у фотопрезентації нових надходжень велика роль належить тематичним атрибутам, які доповнюють естетичне сприйняття загальної теми.

Мета статті – проаналізувати нові підходи до формування іміджу бібліотеки завдяки концептуальним змінам щодо розробки веб-сайту та активізації залучення соціальних мереж задля створення оновленого бренду й іміджу Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету [1, с. 10].

Ужнівська книгозбірня намагається використовувати у своїй діяльності сучасні й різноманітні форми роботи, які, завдяки творчому підходу та нетрадиційним назвам, здатні привернути до себе увагу віртуальних користувачів бібліотек, а також залучити нових. Сторінка в соціальній мережі публікує інформацію у різних формах та засобах роботи, що використовуються у практиці сучасних бібліотек. Назвемо найважливіші із них:

– бібліомікс – тематичний бібліографічний огляд, до якого включають різноманітні бібліотечні документи: книги, періодичні видання, відео-, кіно-, фоно-, фотодокументи, електронні видання, плакати, посилення на інформаційні ресурси;

– буктрейлер – короткий відеоролик за мотивами книги, що є сучасною формою реклами книги, засобом її просування, заохочення до читання [2, с. 24];

– слайд-шоу – відеокліп, що формується з фотографій. У класичному розумінні слайд-шоу складається зі світлин з ефектними переходами між знімками і супроводжується приємною музикою. Такі бібліотечні відеоролики знімаються як про сучасні книги, так і про ті, що стали літературною класикою.

Основне завдання мережі Facebook для бібліотеки – яскраво та образно розповісти про книгу, зацікавити, заінтригувати читача.

Основним недоліком мережі є відсутність або низький рівень цензури в публікаціях, через що на сайт можуть потрапити некоректні, образливі висловлювання. Отже, бібліотека має встановити контроль адміністратора за змістом власної сторінки.

Сайтом бібліотеки опікується окрема команда молодих людей, які працюють за власними переконаннями, для яких зовсім не характерні статичні, закарбовані у свідомості й часі категорії пізнання й представлення інформаційного світу. Працівники не керуються установками, породженими досвідом минулих поколінь, а навпаки – беруть до уваги лише ту ідею, що активно пропагується сьогодні й вибудовує плани на майбутнє [1, с. 11].

Таким чином, з нашої практики в роботі бібліотеки у соціальній мережі Facebook формується таке поняття: глобальна мережа – для зв’язку людей між собою, але на даний час Facebook використовується для розповсюдження потрібної інформації для споживачів.

Одним словом, це надзвичайно велика платформа бібліотеки, використання різноманітних дій. В нашій великій бібліотеці ця платформа дуже потрібна та корисна. Потрібна саме для організації та проведення Інтернет-конференцій, для обговорення професійних проблем, висловлення пропозицій для бібліотечної справи, потрібна для віртуальних зустрічей з письменниками сучасності, прослуховування характеристик нових світових бестселерів тощо.

Книги з фондів Наукової бібліотеки є не тільки на стелажах та полицях у книгосховищі, а й віртуально використовуються на сторінці Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету. Працівники книгозбірні зробили її для того, щоб розповсюдити

інформацію про наукові роботи, романи, фантастику та іншу літературу між користувачами в мережі Інтернет.

Наша бібліотечна команда працює задля великого розвитку – розвитку людей та нашої нелегкої справи! Як результат, можливості соціальних мереж допомагають реалізації нової маркетингової концепції щодо активізації послуг книгозбірні.

Веб-сайт є важливим елементом образу бібліотеки, який може розповісти не тільки про те, що це за установа, які послуги надає своїм користувачам, наскільки ефективно запроваджує нові інформаційні технології, але й показати, що книгозбірня має чітко окреслене обличчя і цілеспрямовано сформоване внутрішнє наповнення [1, с. 10].

Отже, Наукова бібліотека Ужгородського університету приділяє значну увагу формуванню веб-сайту бібліотеки та використанню соціальних мереж. Саме для цього вона скоординувала свій власний професійний, сучасний імідж, який не тільки розширив її можливості, а й став корисним великій кількості її користувачів.

Джерела та література:

1. Дубова Ю. Роль веб-сайту та соціальних мереж у формуванні оновленого іміджу бібліотеки. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2018. № 3. С. 9 – 14.
2. Ковальчук С. Сучасні форми роботи в бібліотеках (інформація до словника успішного бібліотекаря). *Бібліотечна планета*. 2014. № 2. С. 24 – 26.
3. Лобаренко Л. Нові інформаційні технології в публічних бібліотеках України (за результатами загальнодержавного дослідження, проведеного НПБУ в 2014 – 2015 рр.). *Бібліотечна планета*. 2015. № 4. С. 9 – 14.
4. Романуха З. Університетські бібліотеки України в соціальних мережах. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 1. С. 12 – 16.

СОЦИАЛЬНАЯ СЕТЬ FACEBOOK В РАБОТЕ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ

К. Ю. Настич

Аннотация

В статье раскрывается вопрос о том, какую роль в Научной библиотеке Ужгородского национального университета играет мировая Интернет-сеть Facebook, которая является электронной инновацией библиотеки Ужгородского национального университета.

Ключевые слова: Facebook, Научная библиотека Ужгородского национального университета, глобальная социальная сеть, библиотечные инновации, библиотека в социальных сетях.

SOCIAL NETWORK FACEBOOK IN WORK OF SCIENTIFIC LIBRARY

K. Nastich

Summary

The article deals with question of what role in the Scientific library of Uzhhorod National University plays World Internet Network Facebook, which is electronic innovation of this library.

Key words: Facebook, Scientific library of Uzhhorod National University, global social network, library innovations, library in social network.